



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
مازندران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه نوع درس: تئوری عملی ○

رشته و مقطع دانشجویان: علوم آزمایشگاهی. کارشناسی پیوسته محل اجرا: پیراپزشکی آمل

پیش نیاز: ویروس شناسی پزشکی - ایمنی شناسی ۲ تعداد واحد: ۱ واحد

گروه مدرسین: مژده سادات محمدیان دانشکده و گروه آموزشی: پیراپزشکی آمل. علوم آزمایشگاهی

مدت و شکل دوره: یک نیمسال تحصیلی نیمسال و سال تحصیلی: اول ۹۶-۹۷

شرح درس: درس اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه درسی است که در آن به تعریف حفاظت و ایمنی، لزوم تعیین مسئول ایمنی، سازمان دهی ایمنی و حفاظت، بررسی های بهداشتی پرسنل آزمایشگاه، آموزش پرسنل آزمایشگاه، طریقه نگهداری مواد آزمایشگاهی، دفع پسماندهای آزمایشگاهی، طریقه استریل کردن و ضد عفونی مواد و وسایل آزمایشگاه، حفاظت در برابر پرتوهای یونیزان و عوامل شیمیایی و بیولوژیک، چگونگی مواجهه با شرایط بحرانی و کمک های اولیه پرداخته می شود.

هدف کلی: آموزش لزوم اجرا و اصول کلی ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه، روشهای انجام آنها و نظارت بر انجام آن به نحوی که طی تمام فرآیندهای پذیرش، نمونه گیری، انجام آزمایش و دفع پسماندهای آزمایشگاهی خطری متوجه پرسنل آزمایشگاه، بیماران، جامعه و محیط زیست نگردد.

اهداف ویژه: مروری بر اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاههای تشخیص طبی:

۱. آشنایی با تعاریف ایمنی و حفاظت و بهداشت
۲. شناخت ضرورت انجام و لزوم پیاده‌سازی برنامه‌های ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی
۳. آشنایی با سطوح برنامه‌های سیستم ایمنی (مدیریت ایمنی، مسئول ایمنی، کمیته ایمنی) و مقررات حفاظتی، دستورالعمل‌های اجرایی و مسئولیت کارفرما در مقابل بیماران، پرسنل، جامعه و محیط زیست
۴. آشنایی با سطوح ایمنی آزمایشگاه‌های زیستی و انواع هودهای بیولوژیک
۵. آشنایی با اصول طراحی ایمن فضای آزمایشگاه
۶. آشنایی با انواع خطرات آزمایشگاهی و وسایل حفاظت فردی و اقدامات فوری در شرایط بحران
۷. آشنایی با مقررات ایمنی هنگام کار در آزمایشگاه و نکات ایمنی هنگام کار با وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی
۸. آشنایی با اصول استریلیزاسیون و ضد عفونی کردن
۹. آشنایی با انواع پسماندها و مدیریت پسماند

دانشجویان پس از طی دوره دوره باید بتوانند:

۱. تعاریف ایمنی و حفاظت و بهداشت را بیان نماید.
۲. ضرورت انجام و لزوم پیاده‌سازی برنامه‌های ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه‌های تشخیص طبی را شرح دهد.
۳. سطوح ایمنی آزمایشگاه‌های زیستی و انواع هودهای بیولوژیک را شرح دهد.
۴. اصول طراحی ایمن فضای آزمایشگاه را بداند.
۵. خطرات آزمایشگاهی و نحوه کار با وسایل حفاظت فردی را بیان نماید.
۶. اقدامات فوری در شرایط بحران را شرح دهد.
۷. مقررات ایمنی هنگام کار در آزمایشگاه و نکات ایمنی هنگام کار با وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی را بیان نماید.
۸. اصول استریلیزاسیون و ضد عفونی کردن را شرح دهد.
۹. اصول مدیریت پسماند را بیان نماید.

فهرست ممتوا

تئوری: ۷۷

عملی:

روش تدریس:

ارائه سخنرانی، پرسش و پاسخ با دانشجویان، ارائه اسلایدهای آموزشی.

مواد آموزش: وایت برد، مائیک، پاورپوینت و ویدئوپروژکتور

جدول زمانبندی ارائه درس

جلسات	تاریخ	موضوع	نام مدرس	شیوه تدریس	مواد آموزشی
جلسه اول	۹۶/۶/۲۶	مقدمه و تعاریف / سیستم ایمنی	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه دوم	۹۶/۷/۲	اصول طراحی فضای آزمایشگاه، سطوح ایمنی آزمایشگاه‌های زیستی و انواع هودهای بیولوژیک	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه سوم	۹۶/۷/۱۶	آشنایی با انواع خطرات آزمایشگاهی و وسایل حفاظت فردی	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه چهارم	۹۶/۷/۲۳	نکات ایمنی هنگام کار با وسایل و تجهیزات آزمایشگاهی	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه پنجم	۹۶/۷/۳۰	آشنایی با مقررات ایمنی هنگام کار در آزمایشگاه	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه ششم	۹۶/۸/۷	اصول استریلیزاسیون و ضد عفونی کردن	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه هفتم	۹۶/۸/۱۴	اقدامات فوریتی در شرایط بحران	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه هشتم	۹۶/۸/۲۱	مدیریت پسماند	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور
جلسه نهم		امتحان	مژده محمدیان	سخنرانی، پرسش و پاسخ	ماژیک، وایت برد، پاورپوینت، ویدیو پرژکتور

وظایف و تکالیف دانشجو:

حضور فعال در کلاس، شرکت در بحث کلاسی، پرسش و پاسخ در هر جلسه، یافتن پاسخ سوالات مطرح شده در کلاس.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

ارزیابی تئوری: پرسش و پاسخ در هر جلسه، طرح سوال در پایان هر جلسه، امتحان تستی پایان ترم

ارزیابی عملی

منابع:

1. Henry J.B., Clinical diagnosis and management by laboratory methods. 22th edition, 2011.
2. WHO Laboratory biosafety manual. Third edition. World Health Organization. Geneva. 2004.

۳. اصول حفاظت و ایمنی در آزمایشگاه‌ها، بیمارستان‌ها و مراکز پزشکی. دکتر ابولحسن ضیاء ظریفی

۴. اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه بالینی. مسعود صادقی. ۱۳۸۸

ملاحظات :

درس یک واحدی، به صورت هشت جلسه دو ساعته برگزار شد.

معاون آموزشی دانشکده:

امضاء مدیر گروه:

در ادامه طرح درس ضمیمه گردد.